

REPUBLIKA E KOSOVËS - REPUBLIKA KOSOVA
REPUBLIC OF KOSOVO

KOMUNA OBILIQ - OPŠTINA OBILIĆ - MUNICIPALITY OBILIC

Nr. Br. No. 01-060-01-36463-25

Nr. i fq. / Br. str. / No. pg. _____

Data / Datum / Date 27. 11. 2025

OBILIQ - OBILIĆ - OBILIC

REPUBLIKA E KOSOVËS
REPUBLIKA KOSOVA - REPUBLIC OF KOSOV
KOMUNA E OBILIQIT
OPŠTINA OBILIĆ - MUNICIPALITY OF OBILIC

KUVENDI KOMUNAL OBILIQ

Skupština Opštine Obilić - Municipality Assembly of Obiliq

Në mbështetje të nenit 12.2, pika d) të Ligjit për Vetëqeverisjen Lokale nr.03/L-040, (Gazeta Zyrtare nr.28 të dt.04.06.2008), bazuar në nenin 44.1 dhe 47.3, të Statutit të Komunës nr.-I-34, të dt.25.04.2016, si dhe nenin 39 të Rregullores së punës së Kuvendit, nr.-I-95, të dt.29.06.2018, Kuvendi Komunal pas shqyrtimit të kërkesës nr.02-104-02-35054-25, të dt.12.11.2025, nga Njësi Antidiskriminim dhe Barazi Gjinore në mbledhjen e mbajtur me dt.27.11.2025 mori këtë:

V E N D I M

1. Aprovohet Plani i Punës për Ekipin Komunal për të Drejtat e Fëmijëve Obiliq (2026 – 2029).
2. Ky Vendim hyn në fuqi (15) pesëmbëdhjetë ditë pas regjistrimit në Zyrën e protokolit të MAPL-së dhe shtatë (7) ditë pas publikimit në web faqen e Komunës.

-T'i dërgohet

- Kryetarit
- Nënkryetarit
- Kryesueses
- Anëtarëve të KK
- DEFZH
- Nj.Antidiskr.dhe Baraz.Gjin.
- MAPL
- Arkivit

Kryesuese e Kuvendit Komunal

Vlora Mjekiqi Kabashi
Vlora Mjekiqi Kabashi

REPUBLIKA E KOSOVËS • REPUBLIKA KOSOVA
REPUBLIC OF KOSOVO

KOMUNA OBILIQ • OPŠTINA OBILIĆ • MUNICIPALITY OBILIC

Nr. Br. No. 01-060-01-36463-25

Nr. i fq. / Br. str. / No. pg. _____

Data / Datum / Date 27.11.2025

OBILIQ • OBILIĆ • OBILIC

REPUBLIKA E KOSOVËS
REPUBLIKA KOSOVA - REPUBLIC OF KOSOVO
KOMUNA E OBILIQIT
OPŠTINA OBILIĆ - MUNICIPALITY OF OBILIC

KUVENDI KOMUNAL OBILIQ

Skupština Opštine Obilić - Municipality Assembly Obiliq

**PLANI I PUNËS
PËR
EKIPIN KOMUNAL PËR TË DREJTAT E
FËMIJËVE
OBILIQ
(2026 – 2029)**

Obiliq, Nëntor -2025

Përmbajtja

PARATHËNIE	4
HYRJE	5
KONTEKSTI GLOBAL, NACIONAL E LOKAL	6
PARIMET DHE VLERAT	6
QËLLIMI JONË	8
FUSHAT E VEPRIMIT	8
OBJEKTIVAT, MASAT E VEPRIMIT	8
OBJEKTIVI 1: Ofrimi i shërbimeve cilësore gjithëpërfshirëse për fëmijët në komunë.....	9
OBJEKTIVI 2: Zbatimi i programeve të vetëdijesimit dhe avokimit për mirëqenien e fëmijëve	12
OBJEKTIVI 3: Krijimi i hapësirave publike të sigurta dhe miqësore për fëmijët	13
OBJEKTIVI 4: Zhvillimi i fëmijëve përmes sporteve, lojës dhe rekreacionit	14
OBJEKTIVI 5: Sigurimi i pjesëmarrjes së fëmijëve në proceset vendimmarrëse për çështjet që lidhen me jetën e tyre.....	15
OBJEKTIVI 6: Bashkërendimi i veprimeve të të gjitha palëve përmes procesit të koordinimit, si dhe përmes vlerësimit dhe raportimit për gjendjen e fëmijëve në komunë .	16
PLANI I VEPRIMIT	17
SHTOJCA: PLANI I DETAJUAR I VEPRIMIT	24

PARATHËNIE

FJALA E KRYETARIT

Komuna e Obiliqit mbetet e përkushtuar në promovimin dhe mbrojtjen e të drejtave të fëmijëve, duke i konsideruar ata si pjesën më të vlefshme dhe më të rëndësishme të shoqërisë sonë.

Përmes këtij Plani të Punës 2026–2029, ne synojmë të ndërtojmë një mjedis të sigurt, gjithëpërfshirës dhe të barabartë për çdo fëmijë, duke forcuar bashkëpunimin ndërmjet institucioneve, shkollave, prindërve dhe vetë fëmijëve.

Ky dokument përfaqëson angazhimin tonë për veprim konkret në përmirësimin e kushteve të jetës, edukimit dhe mirëqenies së fëmijëve në komunën tonë.

Bashkë do të vazhdojmë të punojmë që Obiliqi të jetë komunë miqësore ndaj fëmijëve, ku çdo zë i fëmijës dëgjohet dhe respektohet.

Sinqerisht,

Xhafer Gashi

Kryetari i Komunës së Obiliqit

HYRJE

Komuna e Obiliqit i kushton rëndësi mirëqenies së të gjithë qytetarëve të saj. Me politikat dhe praktikën e saja, qeverisja komunale siguron shërbime cilësore për qytetarët, pavarësisht përkatësisë së tyre mbi çfarëdo baze. Sidoqoftë, fëmijët janë një grup i qytetarëve tanë që konsiderohen si kategori e veçantë dhe në nevojë në vështirësi të gëzimit të të drejtave të tyre të njeriut. Për shkak të moshës së tyre, ata ende nuk e kanë zhvillimin e plotë fizik, kognitiv e emocional. Prandaj varen nga të rriturit në gëzimin e të drejtave të tyre. Si Komunë ne jemi të përcaktuar të vihem në mbrojtje të të drejtave të tyre dhe në ofrimin e kushteve për zhvillim të plotë të tyre. Ky përcaktim, reflektohet në politikën qeverisëse të Komunës së Obiliqit e cila është miqësore për fëmijët.

Ky Plan i Punës së Ekipit Komunal për të Drejtat e Fëmijës i hartuar do të shërbejë si dokument pune për ekipin komunal për të drejtat e fëmijës, si organ i themeluar nga komuna (Vendimi nr. 02-020-01-18178-25 i datës:04.07.2025) për të mbarështuar politikat dhe praktikën në lidhje me të drejtat dhe mbrojtjen e fëmijës. Plani i punës është hartuar në përputhje me standardet ndërkombëtare dhe kombëtare dhe praktikën e promovuar të qyteteve mike për fëmijë dhe përmban fusha të ndryshme të veprimit, të nevojshme për të siguruar realizimin e të drejtave të fëmijës dhe mbrojtjen e tyre.

Procesi i hartimit të planit të punës ka qenë proces dinamik dhe me pjesëmarrje të gjerë, përfshirë sektorët komunalë, institucionet qendrore, organizatat e specializuara në fushën e mbrojtjes së fëmijëve si dhe vetë fëmijët përmes këshillit të nxënësve.

Disa nga veprimet që i kanë paraprirë hartimit të këtij plani janë:

- Njësia për të Drejtat e Njeriut (NDNJ) ka marrë pjesë në aktivitete për ngritje të kapaciteteve të organizuara dhe mbështetura nga akterë të ndryshëm, përfshi Ministrinë e Administrimit të Pushtetit Lokal (MAPL), Organizatat Syri i Vizionit dhe Save the Children Kosova/o dhe Organizatën Ndërkombëtare të Punës (ILO).
- Janë organizuar konsultime paraprake me palë të ndryshme që kanë ndihmuar në mbledhjen e informatave themelore dhe përgatitjen e procesit të planifikimit;
- Është organizuar një punëtori dyditësh e planifikimit me pjesëmarrje, ku janë identifikuar fushat e veprimit, si dhe është përcaktuar logjika e intervenimit;
- Është organizuar konsultimi me përfaqësuesit e fëmijëve nga Këshilli i nxënësve për të marrë perspektivën e fëmijëve dhe sugjerimet e tyre lidhur me planin e punës;
- Është mbajtur një takim përcjellës me një grup të ngushtë punues në nivel komunal për të validuar përmbajtjen e planit të punës.

I gjithë procesi është udhëhequr nga Kryesuesi i Ekipit për të Drejtat e Fëmijës, njëherit kryetari i komunës së Obiliqit z. Xhafer Gashi, Zv/kryesuesja e Ekipit znj. Brikenda Pllana Mehani, Drejtoreshë e Shëndetësisë dhe Mirëqenie Sociale, dhe Njësia për të Drejtat e Njeriut, në koordinim, Anëtarët e Ekipit në mbështetje dhe konsultim me MAPL, organizatën Syri i Vizionit në partneritet Save the Children Kosova/o.

KONTEKSTI GLOBAL, NACIONAL E LOKAL

Kushtetuta e Kosovës, në nivel të përgjithshëm përcakton mbrojtjen e të drejtave dhe lirive themelore të njeriut. Kapitulli II i Kushtetutës rregullon të drejtat dhe liritë themelore duke rregulluar zbatimin e marrëveshjeve dhe instrumenteve ndërkombëtare, duke përfshirë Konventën për të Drejtën e Fëmijës¹ e cila vendos standardet themelore në fushën e të drejtave të fëmijëve në nivel global

Në Kosovë në vitin 2019 është miratuar Ligji Nr. 06/L-084 për Mbrojtjen e Fëmijës² i cili i ka hapur rrugën operacionalizimit të tij përmes akteve nënligjore dhe krijimit e funksionimit të mekanizmave mbrojtës për fëmijët. Kështu Ligji për Mbrojtjen e Fëmijës ndër të tjera përcakton që secila komunë e Republikës së Kosovës të themeloj Ekipin për të Drejtat e Fëmijës në nivel të vendimmarrjes politike. Në nenin 20 të këtij Ligji jepen edhe konturat e fushëveprimit të këtij ekipi, gjersa Udhëzimi Administrativ 06/2022³ përcakton mënyrën e themelimit dhe aspektet e funksionimit të këtij ekipi.

Kryetari i Komunës së Obiliqit, në përputhje me UA 06/2022, më 04.07.2025 ka nxjerrë vendim për themelimin e Ekipit për të Drejtat e Fëmijës. Mbledhja konstitutive për themelimin e Ekipit është mbajtur me datë :07.07.2025

Ky plan trevjeçar i punës i Ekipit për të Drejtat e Fëmijës është hartuar në përputhje me parimet e Konventës mbi të Drejtat e Fëmijës, me politikat e nivelit qendror e lokal, si dhe me konceptin e komunave mike për fëmijë.

PARIMET DHE VLERAT

Në Komunën e Obiliqit promovohet modeli i qeverisjes lokale gjithëpërfshirëse që u shërben njësoj të gjithë qytetarëve, duke u krijuar mundësi të barabarta për të shprehur potencialin e tyre dhe për të kontribuar aktivisht në mirëqenien e përgjithshme të shoqërisë. Një model i këtillë promovohet edhe në raport me fëmijët. Fëmijët nuk janë marrës pasivë të shërbimeve të të rriturve por anëtarë aktivë të komunitetit. Si të tillë edhe trajtohen, duke i përfshirë në proceset komunale që lidhen me jetën e tyre dhe duke krijuar kushtet që të zhvillojnë gjithë potencialin e tyre. Si ekip e si komunë, zotohemi që proceset në komunë të jenë jo vetëm “për fëmijët” por edhe “me fëmijët”.

Në punën tonë si ekip, udhëhiqemi nga parimet themelore të të drejtave të fëmijëve konformë Konventës Ndërkombëtare për të Drejtat e Fëmijës:

- **Mosdiskriminimi** – i garanton fëmijës të drejtat e plota pa asnjë lloj dallimi, pavarësisht nga raca, ngjyra, gjinia, gjuha, feja, opinioni politik ose çdo opinion tjetër, nga origjina kombëtare, etnike ose shoqërore, pasuria, paaftësia, prejardhja familjare apo çdo gjendje tjetër e fëmijës ose prindërve të tij/saj, apo përfaqësuesve të tij/saj ligjorë. Andaj, të gjitha institucionet, ofruesit e shërbimeve, profesionistët për mbrojtjen e fëmijës, duhet të marrin të gjitha masat e duhura, me qëllim që fëmija të jetë i mbrojtur nga të gjitha format e diskriminimit.

¹ Konventa Ndërkombëtare për të Drejtat e Fëmijës <https://ëëë.ohchr.org/sites/default/files/crc.pdf>

² Ligji Nr. 06/L-084 për Mbrojtjen e Fëmijës <https://gzk.rks-gov.net/ActDocumentDetail.aspx?ActID=20844>

³ Udhëzimi Administrativ 06/2022 <https://gzk.rks-gov.net/ActDetail.aspx?ActID=61596>

- **Interesat më të mira të fëmijës** – sipas të cilit të gjitha veprimet dhe vendimet, në të gjitha fazat, që kanë të bëjnë me fëmijën, të ndërmarra nga prindërit, institucionet dhe nga profesionistët për mbrojtjen e fëmijës, duhet të jenë në interesin më të mirë të fëmijës dhe interesi më i lartë i fëmijës duhet të jetë konsiderata mbizotëruese.
- **Jeta, mbijetesa dhe zhvillimi** – të gjithë fëmijëve duhet t'u sigurohet mbijetesa dhe zhvillimi deri në masën më të madhe të mundshme. Zhvillimi përfshin edhe dimensionin e cilësisë: jo vetëm shëndeti fizik, por edhe zhvillimi mental, emocional, kognitiv, social dhe kulturor.
- **Pikëpamjet e fëmijës** – fëmijët duhet të jenë të lirë të shfaqin pikëpamjet lidhur me çdo çështje që ndikon në ta dhe këtyre pikëpamjeve duhet t'u jepet peshë e duhur në përputhje me moshën dhe pjekurinë e fëmijëve.

Ndërtimin e komunës mike për fëmijë e ushqejmë përmes **vlerave të përbashkëta**. Këto vlera lidhen me komunën ku fëmijët:

- Ndjehen të pranuar, vlerësuar dhe përfshirë, pa diskriminim;
- Dëgjoen dhe kanë ndikim në vendimmarrje ku preken interesat e tyre;
- Janë të mbrojtur nga çdo formë dhune, abuzimi, apo neglizhimi;
- Janë dhe ndihen të sigurt kudo që ndodhen;
- Luajnë, argëtohen dhe zhvillojnë potencialin e tyre në ambiente dhe aktivitete cilësore dhe gjithëpërfshirëse;
- Përfshihen lirshëm dhe aktivisht në jetën komunitare;
- Ndërtojnë ndjenjën e përkatësisë dhe përgjegjësisë ndaj komunitetit.

QËLLIMI JONË

Krijimi i një sistemi qeverisës komunal që siguron mbrojtjen, zhvillimin dhe mirëqenien e fëmijëve të komunës, përmes bashkërendimit të të gjithë sektorëve komunalë dhe grupeve të interesit.

Komuna e Obiliqit do të ofrojë një model të qeverisjes lokale që si konsideratë mbizotëruese do t'i ketë interesat më të mira të fëmijëve. Përmes bashkërendimit të punëve të të gjithë sektorëve komunalë, do të ofrojmë shërbime shumëdimensionale për fëmijët. Në të gjitha fushat e veprimit do të krijojmë lidhje bashkëpunimi me partnerët dhe komunitetin, që fëmijëve t'u krijojmë një mjedis jetësor të këndshëm, mbështetës dhe nxitës apo mundësues. Vëmendje të vazhdueshme do t'i kushtojmë përfshirjes aktive të vetë fëmijëve në të gjitha proceset vendimmarrëse në komunë që lidhen me jetën e tyre. Jemi të bindur se vetëm kështu fëmijët tanë do të bëhen qytetarë të ndërgjegjshëm.

FUSHAT E VEPRIMIT

Janë identifikuar gjashtë fusha të veprimit në kuadër të planit të punës. Këto fusha, ndonëse janë të veçanta, në asnjë mënyrë nuk mund të adresohen si të vetme. Përkundrazi ato janë të lidhura ngusht në mes veti dhe e plotësojnë njëra-tjerën, duke e bërë planin e punës koherent e gjithëpërfshirës.

1. Shërbimet cilësore dhe gjithëpërfshirëse për fëmijë

2. Vetëdijesimi dhe avokimi për mbrojtjen e të drejtave të fëmijëve

3. Hapësira të sigurta dhe miqësore për fëmijë

4. Aktivitete argëtuese dhe edukative për fëmijë (sport, kulturë, edukim joformal, lojë dhe rekreacion)

5. Pjesëmarrja e fëmijëve

6. Koordinimi, vlerësimi dhe raportimi

OBJEKTIVAT, MASAT E VEPRIMET

Këto fusha prioritare, janë përkthyer në objektiva strategjike dhe më tutje përmbajnë masa që përmbushin këto objektiva. Secila masë brenda objektivit përkatës është zbrëthyer më tutje në veprime konkrete, që shërbejnë si udhërrëfim në fazën e zbatimit të planit të punës.

OBJEKTIVI 1: Ofrimi i shërbimeve cilësore dhe gjithëpërfshirëse për fëmijë

Ne synojmë përmirësimin e shërbimeve në sektorë kyç si mirëqenia sociale, arsimi, shëndetësia dhe shërbimet publike, duke krijuar kushte sa më të mira për zhvillimin e plotë të fëmijëve në komunë. Në secilin sektor do të identifikohen nevojat specifike dhe shërbimet që duhet të përmirësohen apo të plotësohen me ndërhyrje të reja.

Vëmendje e veçantë do t'u kushtohet fëmijëve në situata më të ndjeshme, përfshirë ata nga familje përfituese të ndihmës sociale, fëmijët me aftësi të kufizuara, fëmijët në rrethana të jashtëzakonshme dhe ata që u përkasin komuniteteve joshumicë.

Përveç përmirësimit të drejtpërdrejtë të shërbimeve për fëmijët, do të ofrohet mbështetje për familjet dhe komunitetin përmes programeve edukative, si dhe do të investohet në ngritjen e kapaciteteve të profesionistëve për të siguruar cilësi dhe gjithëpërfshirje në ofrimin e shërbimeve.

1.1 Përmirësimi i qasjes në informata për llojet e shërbimeve sociale për fëmijë në Komunë

Do të krijohet një sistem për të mbajtur publikun të informuar për të gjitha shërbimet që ofrohen në komunë. Fillimisht do të bëhet evidentimi i të gjitha shërbimeve ndaj fëmijëve. Më tutje do të zhvillohet një katalog digjital i llojeve të shërbimeve sociale që ofrohen dhe i ofruesve të shërbimeve. Do të organizohet një fushatë informuese përmes institucioneve publike, medias lokale, ueb faqes së komunës dhe kanaleve tjera të komunikimit.

1.2 Ndarja e fondit për fëmijët në rrethana të jashtëzakonshme

Fëmijët që gjenden në rrethana të jashtëzakonshme kërkojnë përkrahje institucionale në kuptim të ofrimit të shërbimeve profesionale, por edhe ofrimit të shërbimeve logjistike, siç janë ushqimi, transporti, akomodimi, etj. Për këtë arsye do të ofrohet një financim emergjent për këta fëmijë dhe do të krijohet një sistem për menaxhimin e këtij financimi dhe këtyre shërbimeve emergjente. Do të evidentohen nevojat për shërbime emergjente dhe do të kontraktohen operatorët ekonomikë për ofrimin e këtyre shërbimeve.

1.3 Fuqizimi i konceptit të familjeve strehuese dhe farefisnore

Koncepti i familjeve strehuese dhe farefisnore është provuar si i suksesshëm, prandaj edhe është i paraparë me Ligjin për mbrojtjen e fëmijës. Ne do ta promovojmë si shërbim dhe do të ndërmarrim një fushatë për të rritur numrin e familjeve strehuese. Do të bëjmë identifikimin dhe vlerësimin e familjeve strehuese dhe farefisnore dhe do të trajnojmë këto familje. Trajtimi i fëmijëve brenda këtyre familjeve do të monitorohet.

1.4 Zhvillimi i praktikave të prindërimit të mirë dhe disiplinimit pozitiv

Do të krijohen bashkëpunimi me Organizata të Shoqërisë Civile (OshC) për përditësimin e moduleve ekzistuese të prindërimit të mirë për nevoja të komunitetit, për ofrimin e moduleve të trajnimit, ngritjen e kapaciteteve njerëzore dhe shpërndarjen praktikave të prindërimit të mirë përmes trajnimeve e sesioneve të informimit.

1.5 Krijimi i mundësive të barabarta për të gjithë fëmijët për ta regjistruar, vijuar dhe përfunduar shkollën

Arsimi i obligueshëm nënkupton që çdo fëmijë i moshës shkollore ta vijojë shkollimin. Megjithatë, edhe në komunën tonë ballafaqohemi me raste të mosregjistrimit, mosvijimit të rregullt dhe braktisjes së shkollimit. Ne do të marrim masa për gjithëpërfshirje në shkollim, me fokus të veçantë tek komunitetet joshumicë. Do të krijohet një sistem i komunikimit mes shkollave dhe zyrave të regjistrimit civil për t'i marrë të dhënat e fëmijëve të moshës shkollore nga zona që gravitojnë shkollat, në mënyrë që të lehtësohet procesi i regjistrimit në shkollë. Shkollat do të mirëmbajnë bazën e të dhënave me të dhëna për nxënësit sipas modelit të Sistemit të Menaxhimit të Informatave në Arsim (SMIA). Më tutje, do të funksionalizohen Ekipet për Parandalim dhe Reagim ndaj Braktisjes dhe Mosregjistrimit (EPRBM), si dhe do të bashkëpunohet ngushtë me organizatat që punojnë në fushën e gjithëpërfshirjes në arsim.

1.6 Ofrimi i shërbimeve profesionale nëpër shkolla

Do të trajnohen mësimdhënësit për identifikimin e hershëm të fëmijëve në nevojë për shërbime profesionale pedagogjike dhe psikologjike dhe krijohet/funksionalizohet mekanizmi për referimin e fëmijëve në nevojë për shërbime profesionale. Po ashtu do të identifikohen nevojat për mësimdhënës mbështetës dhe asistentë për fëmijët me aftësi të kufizuara dhe do të angazhohen personel të këtyre kualifikimeve në shkollat e komunës.

1.7 Inspektimi i cilësisë së hapësirave shkollore

Gjendja e objekteve shkollore ndikon shumë në cilësinë e arsimit. Prandaj, ekipet profesionale do ta inspektojnë gjendjen e shkollave (inspektim të vjetërsisë së objekteve, sanitarisë, hapësirave për lojë e rekreacion, pajisjeve shkollore, etj). Këto ekipe do të inspektojnë objektet shkollore në baza vjetore dhe do të dorëzojnë raportet vlerësuese. Mbi bazën e raporteve do të ndërmerren masa përmirësuese me qëllim të krijimit të objekteve dhe mjediseve shkollore miqësore për fëmijë. Standardet e shkollave mike për fëmijë do të promovohen vazhdimisht.

1.8 Krijimi i mekanizmave brenda shkollave për mirëmbajtje të mjediseve shkollore

Kultura shkollore duhet ta ketë pjesë të saj të vazhdueshme mirëmbajtjen e objekteve shkollore. Prandaj për të siguruar angazhimin e të gjitha palëve në shkollë në këtë drejtim, do të vetëdijesohen nxënësit dhe palët tjera për nevojën e mirëmbajtjes dhe kujdesin ndaj mjedisit shkollor. Do të hartohet dhe publikohet një udhëzues me praktika të mira të mirëmbajtjes së hapësirave shkollore. Do të realizohen aktivitete kreative me bazë në shkollë për mirëmbajtje të mjediseve. Çdo vit do të ndahen shpërblime për komunitetet më të vyeshme shkollore.

1.9 Promovimi shëndetësor, përmes informimit, komunikimit dhe edukimit

Do të promovohet shëndeti përmes fushatës vetëdijesuese për shëndetin dhe të ushqyerit e foshnjave, fëmijëve dhe adoleshentëve, si dhe përmes edukimit shëndetësor të qytetarëve e ligjëratave për edukimin shëndetësor dhe reprodutiv dhe atë oral për nxënësit e shkollave. Po ashtu, do të organizohen ligjëratat për parandalimin e abuzimit me substanca psikotrope. Aktivitet tjetër i planifikuar është ndarja e subvencioneve për organizatat të cilat punojnë në ofrimin e shërbimeve sociale.

1.10 Organizimi i vizitave multidisciplinare shëndetësore për fëmijët, në baza periodike

Do t'i kushtohet kujdes ofrimit të shërbimeve të individualizuara shëndetësore për secilin fëmijë. Prandaj, do të zhvillohen kapacitetet e profesionistëve shëndetësorë për kujdes shëndetësor ndaj nënës dhe fëmijës, këshillim për të ushqyerit e foshnjave dhe fëmijëve të vegjël dhe përkrahje të zhvillimit në fëmijërinë e hershme. Do të organizohet shërbimi i vizitave sistematike nëpër shtëpi, të cilat do të kenë përveç komponentit të intervenimit shëndetësor edhe atë edukativ. Do të zbatohen praktikat efektive të kujdesit perinatal dhe vizitave për nënat dhe fëmijët. Kontrollat sistematike shëndetësore do të realizohen edhe nëpër shkolla të nivelit të mesëm të ulët.

1.11 Identifikimi i hershëm i fëmijëve me aftësi të kufizuar

Do të hartohet dhe përdoret një formular për deklarimin e prindit për gjendjen shëndetësore të fëmijës, gjatë regjistrimit në shkollë. Do të përditësohet baza e të dhënave për fëmijët me aftësi të kufizuar. Do të bëhet ngritje e kapaciteteve profesionale e Ekipit vlerësues pedagogjik në komunë^{4,5}. Për ata fëmijë që kanë parametra që identifikojnë nevojën për kontroll më të hollësishëm, do të ndërmerren vlerësime dhe do të rekomandohen masa që duhet ndërmarrë shkolla (mësimdhënësit, menaxhmenti i shkollës, prindërit). Do të promovohen shërbimet institucionale dhe ato të ofruesve të tjerë të shërbimeve për fëmijë me aftësi të kufizuar.

1.12 Ofrimi i shërbimeve të veçanta për kategoritë e fëmijëve në nevojë

Do të ofrohen shërbime shumëdimensionale dhe rehabilitim i bazuar në bashkësi për fëmijët me aftësi të kufizuar, përmes subvencionimit të organizatave të licencuara për ofrimin e këtyre shërbimeve. Do t'i kushtohet kujdes sigurimit të qasjes fizike të fëmijëve me aftësi të kufizuar në hapësirat publike duke i paraprirë me identifikimin e nevojave për sigurimin e qasjes fizike. Më tutje do të ofrohen programe të mbështetjes shtesë për fëmijët nga grupet e cënueshme (komunitetet rom, ashkali dhe egjiptian, fëmijët në situatë rruge/lëmshëkërkuesit, fëmijët e përfshirë në forma të rrezikshme të punës⁶, fëmijët viktimë të trafikimit, fëmijët me sjellje asociale, fëmijët në konflikt me ligjin, fëmijët ku prindërit e tyre janë në proces të divorcit etj.). Programe të tilla do të jenë mësimi shtesë përmes qendrave mësimore, përfshirja në aktivitete rekreative të qendrave rinore, Organizatave Joqeveritare (OJQ) dhe palëve tjera relevante, sesione këshillimi, etj. Për më shumë, do të avancohet komunikimi ndërmjet palëve kryesore (Qendrës për Punë Sociale, Kujdesit Parësor Shëndetësor, Personelit Arsimor, Policisë, Gjykatës, Organizatave Joqeveritare, etj) për një referim dhe kujdes ndaj fëmijëve në nevojë⁷.

⁴ Ligji për Arsimin Parauniversitar 04/l-32 <https://gzk.rks-gov.net/ActDocumentDetail.aspx?ActID=2770>

⁵ Udhëzimit Administrativ 16/2017 <https://masht.rks-gov.net/ua-me-nr-16-2017-e-dt-22-12-2017-vleresimi-pedagogjik-i-femijeve-me-nevoja-te-vecanta-arsimore/> dhe <https://gzk.rks-gov.net/ActDocumentDetail.aspx?ActID=90272>

⁶ Udhëzim Administrativ (Qrk) - Nr. 02/ 2024 Për Parandalimin Dhe Ndalimin E Formave Të Rrezikshme Të Punës Së Fëmijëve Në Kosovë <https://gzk.rks-gov.net/ActDocumentDetail.aspx?ActID=89068>

⁷ Rregullore (Qrk) - Nr. 23/2023 Për Procedurat E Punës Në Tryezat Multidisciplinare Për Ndihmë Në Menaxhimin E Rastit <https://gzk.rks-gov.net/ActDocumentDetail.aspx?ActID=85125>

OBJEKTIVI 2: Vetëdijesimi dhe avokimi për mbrojtjen e të drejtave të fëmijëve

Ne duam që në bashkëpunim ndërinstitutional dhe me partnerët tanë, të krijojmë një sistem efektiv për të vetëdijesuar të rriturit dhe fëmijët për të drejtat e fëmijëve, mirëqenien e fëmijëve dhe për komunën mike. Programet për informim dhe zhvillim profesional për të gjitha palët duke përfshirë edhe politikëbërësit e zyrtarët më të lartë komunalë, janë të një rëndësie të veçantë. Në të njëjtën kohë, ne do t'i inkurajojmë organizatat e shoqërisë civile, agjencitë e pavarura që të avokojnë për fëmijët. Ndërkaq, do të shfrytëzohet edhe media për promovimin e të drejtave të fëmijës.

2.1 Ngritja e kapaciteteve të politikëbërësve dhe zyrtarëve komunalë lidhur me të drejtat e fëmijëve

Me rëndësi konsiderohet që politikëbërësit dhe zyrtarët komunalë si bartës të funksioneve, të jenë mirë të informuar dhe të kenë aftësi vlerësimi e gjykimi për aspekte të të drejtave të fëmijëve. Prandaj, do të organizohen trajnime mbi njohjen dhe promovimin e të të drejtave të fëmijëve, instrumenteve ndërkombëtare, legjislacionit dhe rregullativës që lidhet me të drejtat e fëmijëve, vlerësimit dhe raportimit të gjendjes së fëmijëve, standardeve të operimit, investimit publik në fëmijë, etj.

2.2 Organizimi i fushatave vetëdijesuese për të rriturit dhe për fëmijët

Qytetarët duhet të vetëdijesohen për atributet e komunës mike për fëmijë dhe të aktivizohen si qytetarë të përgjegjshëm. Prandaj, do të organizohen fushata vetëdijesuese për të rritur dhe fëmijë. Fushatat do të përfshijnë ligjëratat publike, shpërndarjen e materialit promovues, ofrimin e trajnimeve me profesionistë të fushave të ndryshme si dhe me prindër, etj. Ndërsa fëmijëve do t'u ofrohen programe për të drejtat e njeriut dhe qytetarinë aktive brenda kurrikulit shkollor dhe përmes edukimit joformal.

2.3 Mbështetja e Organizatave joqeveritare, Asamblesë Komunale të Fëmijëve, Këshillit të Nxënësve dhe institucioneve të pavarura në avokimin për të drejtat e fëmijës

Ne do të jemi transparentë dhe të gatshëm për të shqyrtuar e për adresuar opinionet e të gjitha palëve lidhur me qeverisjen komunale. Në vështrim të veprimit të përgjegjshëm karshi fëmijëve, do t'i mbajmë dyert e hapura për organizatat joqeveritare, koalicionet e rrjetet që monitorojnë, promovojnë dhe mbrojnë të drejtat e fëmijëve. Për më shumë, do të përkrahet puna e tyre. Po ashtu do të mundësohet dhe përkrahet puna e vetë Asamblesë së Fëmijëve, Këshillit të Nxënësve dhe të rinjve në avokimin për të drejtat e tyre.

2.4 Promovimi i të drejtave të fëmijës përmes medias

Shfrytëzimi i mediumeve të ndryshme për të gjeneruar lajme të përgjegjshme për fëmijët dhe në interesin më të mirë të tyre është shumë i rëndësishëm. Për të siguruar këtë, do të ofrohen udhëzues dhe trajnime për zyren komunale për marrëdhënie me publikun, për sekretariatit e ekipit si dhe për mediat e profesionistët e mediave. Do të përkrahen mediat që të promovojnë të drejtat e fëmijëve dhe që të paraqesin gjendjen e fëmijëve në mënyrë transparente e reale.

2.5 Zbatimi i Politikës për Mbrojtjen e Fëmijës në të gjitha Institucionet parauniversitare

Politika për Mbrojtjen e Fëmijës është zotimi dhe përgjegjësia e institucionit për të garantuar dhe siguruar mbrojtjen e fëmijës, përmes dijes dhe punës profesionale, etikës së punës, aftësisë dhe shkathtësisë të personelit të institucionit arsimor, për të identifikuar dhe parandaluar rreziqet dhe dëmet, për të vlerësuar me kompetencë ngjarjet, si dhe për të reaguar në përputhje (përshtatshëm) me rrethanat e ngjarjes dhe fëmijën. Qëllimi i kësaj politike është krijimi i një mjedisi të sigurtë për të gjithë fëmijët në institucionet e arsimit para-universitar publik dhe privat në Kosovë, duke vendosur parime dhe rregulla, të cilat duhet respektuar denjësisht. Politika e mbrojtjes, e fuqizon punën, përkushtimin, rregullin, përgjegjshmërinë dhe llogaridhënien brenda institucionit edukativ, arsimor dhe aftësues, si dhe në raport me autoritetet tjera.

OBJEKTIVI 3: Sigurimi i hapësirave të sigura dhe miqësore për fëmijë

Ne duam që hapësirat të cilat frekuentojnë fëmijët të jenë plotësisht të parrezikshme për ta dhe t'u krijojnë atyre ndjenjën e sigurisë në çdo kohë, edhe atëherë kur janë vetëm. Komuna do të përfshijë aktivisht fëmijët dhe prindërit në konsultime gjatë rregullimeve urbanistike, do të përmirësojë higjienën kolektive, do të krijojë kushte për qarkullim të lirë e trafik të sigurt, do të shmang rreziqet në hapësira publike dhe do të krijojë mjedis ekologjik.

3.1 Sigurimi i sistemit të trafikut që është i sigurt dhe miqësor për fëmijët

Hapësirat për këmbësor jo të sigura, dhe mungesa e ndriçimit publik dhe sinjalistikës së shumti kërcënon fëmijët. Për të përmirësuar këtë situatë, do të hartohen dhe zbatohen projekte për lirimin e trotuareve dhe vendkalimeve për këmbësorë, vendosjen e shenjave të vendkalimeve, vendosjen e barrierave, ndriçimin publik, etj. Ndërkaq, me të gjithë pjesëmarrësit në trafik do të ndërmerret një fushatë informimi për sigurinë në trafik.

3.2 Eliminimi i rreziqeve dhe krijimi i mjedisit ekologjik

Hapësirat publike shpesh përbëjnë rrezik për fëmijët, për shkak të dëmtimeve të këtyre hapësirave. Prandaj, do të monitorohen në mënyrë sistematike hapësirat publike për të identifikuar rreziqet eventuale për fëmijët (shtretërit e lumenjve, deponitë, rrënojat, gropat e pusetat e pambuluara, trotuarët e vendkalimet e pashenjuara, lodrat për fëmijë, etj.) dhe do të merren masa për eliminimin e tyre. Komuna do të mbështetet edhe në ndihmën e publikut në raportimin e rreziqeve të tilla. Kështu, do të promovohet një linjë kontakti për publikun për raportimin e rreziqeve si dhe do të merren masa për eliminimin e tyre në afat sa më të shkurtër.

Për shkak të koncentrimit të madh të fëmijëve rreth shkollave, do të merren masa për të parandaluar rreziqet përreth shkollës, që mund të vijnë nga prania e personave të dyshimtë, persona të sëmurë mendor, shitja e artikujve të dëmshëm; duhani, alkooli, substancat psikotrope, ngasja e shpejtë e veturave, etj. Po ashtu në nivel komune dhe në bashkëpunim edhe me nivelin qendror do të bëhet sistemimi i qenve endacakë.

Më tutje do të ndërmerren veprime të rritjes së hapësirave të gjelbra e parqeve në qytet, si dhe pyjeve në pjesën rurale.

OBJEKTIVI 4: Zhvillimi i aktiviteteve argëtuese dhe edukative për fëmijë (sport, kulturë, edukim joformal, lojë dhe rekreacion)

Loja, rekreacioni, sporti, edukimi e kultura janë elemente të rëndësishme të zhvillimit të fëmijëve dhe segmente ku ata shfaqin talentet e tyre. Prandaj, do të promovohet pjesëmarrja e fëmijëve nëpër klube sportive e institucione kulturore. Shkollat do të jenë institucionet që përtej kurrikulit formal do të krijojnë hapësirën dhe mundësitë për aktivitete të kohës së lirë, rekreacion e sport për nxënësit. Po ashtu, shkollat do të krijojnë lidhjet me klubet sportive, klubet artistike e kulturore, në mënyrë që të gjithë fëmijët të mund t'i zhvillojnë më tutje talentet e tyre në fushat në të cilat kanë interesim. Hapësirat publike do të adaptohen që të sigurojnë argëtim e kohë të lirë për fëmijët e qytetit e fshatit pa dallim.

4.1 Promovimi i sportit nëpër shkolla

Në nivel të shkollave do të zhvillohen kapacitetet njerëzore që do të marrin përgjegjësinë e promovimit të sportit shkollor. Do të krijohen klubet sportive në nivel të shkollave dhe do të organizohen gara shkollore në sporte të ndryshme. Rëndësi do t'i kushtohet përfshirjes gjinore dhe thyerjes së stereotipeve gjinore.

4.2 Funkcionalizimi i klubeve sportive të kategorive të reja

Do të punohet me klubet sportive ekzistuese në aktivizimin e klubeve për kategoritë e reja për vajza dhe djem. Rëndësi e veçantë do ti kushtohet inkuadrimin të barabartë gjinor në këto klube. Për të rekrutuar fëmijë dhe të rinj në klube, do të bashkëpunohet me shkollat dhe OJQ-të do të mbahen kampe për identifikimin e talentëve.

4.3 Promovimi i artit, kulturës dhe teknologjisë

Do të ofrohen programe artistike e kulturore nëpër shkolla, ku fëmijët do të demonstrojnë shkathësitë e tyre. Klubet artistike e kulturore të shkollave do të lidhen me OSHc të ndryshme, përfshi të artit e kulturës si teatro, ansamble të këngëve e valleve, klube letrare, etj, për të ofruar mundësi shtesë për vajza e djem që kanë afinitet në këto fusha. Po ashtu, do të përkrahen shkollat dhe institucionet në promovimin e hapësirave për programim, kodim, ueb dizajn, etj.

4.4 Ofrimi i hapësirave joformale për rekreacion

Lagjet duhet të ofrojnë hapësira të rekreacionit ku fëmijët mund të çlodhen e shoqërohen. Për këtë arsye, do të inspektohet situata me parqet ekzistuese dhe do të identifikohen nevojat për hapësira shtesë për lojë. Më tutje, do të intervenohet në adaptimin e hapësirave ekzistuese për lojë dhe në ndërtimin e hapësirave të reja. E gjithë kjo do të bëhet në përputhje me standardet e hapësirave të sigurta e mike për fëmijë. Do të krijohet një partneritet mes komunës dhe komunitetit duke krijuar ekipet e përbashkëta për mirëmbajtjen e hapësirave rekreative. Për t'i kthyer këto hapësira komunitare në hapësira gjithëpërfshirëse, do të bëhet identifikimi i nevojave për rekreacion i fëmijëve me aftësi të kufizuar dhe përfshirja e tyre në parqet ekzistuese.

4.5 Angazhimi vullnetar i fëmijëve në aktivitete në të mirë të komunitetit

Po aq me rëndësi është që fëmijëve t'u ofrohen mundësi që këtë kohë rekreacioni ta shfrytëzojnë për aktivitete që janë me përfitim për komunitetin. Kësisoj ata i zhvillojnë vlerat qytetare dhe përgjegjësinë për komunitetin. Në bashkëpunim me OshC komuna do të organizojë kampe me fëmijë dhe të rinj nga shkollat e ndryshme, si dhe nga Asambleja e Fëmijëve. Këto kampe do të jenë të natyrës rekreative, edukative, mjedisore, etj. Qëllimi i këtyre kampeve do të jetë që fëmijët dhe të rinjtë të motivohen për mësim shtesë në të gjitha lëndët shkollore. Përmes këtyre aktiviteteve-kampeve fëmijët dhe të rinjtë do të largohen nga përdorimi i tepruar i teknologjisë dhe dukurive të tjera negative.

Do të organizohen bashkëpunime, vizita e takime edukative e kulturore në institucionet që mbrojnë të drejtat e fëmijëve. Më tutje, do të bëhet angazhimi i fëmijëve dhe të rinjve në aktivitete në përfitim të komunitetit si mbjellja e drunjëve, ofrimi i ndihmës së parë, evakuimi, siguria në trafik, etj.

OBJEKTIVI 5: Sigurimi i pjesëmarrjes së fëmijëve në proceset vendimmarrëse për çështjet që lidhen me jetën e tyre

Ne duam që fëmijët, në varësi të zhvillimit gradual të aftësive të tyre, të marrin pjesë aktivisht në vendimet për komunën, sidomos në ato që lidhen drejtpërdrejt me jetën e tyre. Do të mbështesim edhe familjet që të ndjekin këtë qasje që nga fëmijëria e hershme, kurdo që vendoset për jetët e fëmijëve të tyre. Institucionet arsimore kanë një rol të madh në fuqizimin e fëmijëve në pjesëmarrje. Strukturave përfaqësuese të fëmijëve në nivele të ndryshme do t'u ofrohet hapësirë veprimi dhe përkrahje nga të rriturit në zhvillimin e kapaciteteve të tyre. Organet vendimmarrëse në të gjithë sektorët e komunës do të ndjekin procedurat e konsultimeve me fëmijë para se të marrin vendime që ndikojnë në jetën e tyre.

5.1 Përcaktimi dhe zbatimi i procedurave për përfshirjen e fëmijëve në proceset vendimmarrëse që lidhen me jetën dhe interesin më të mirë të tyre

Do të përcaktohen procedurat për konsultimin e fëmijëve për të gjitha palët në komunë që marrin vendime për fëmijët dhe në përgjithësi për qytetarët e komunës. Këto procedura do të paraqiten përmes një udhëzuesi praktik. Do të monitorohet zbatimi i procedurave të konsultimit me fëmijë nga të gjithë sektorët komunalë me rastet e hartimit të projekteve zhvillimore, strategjive e planeve të veprimit, me rastin e planifikimit të buxhetit, etj, në çështjet që ndërliken me jetën e fëmijëve.

5.2 Fuqizimi i organeve përfaqësuese të fëmijëve

Këshillat e nxënësve janë organe të nxënësve të parapara me ligj. Ndonëse ato janë të themeluara në të gjitha shkollat, funksionimi i tyre duke përfshirë mënyrën e përzgjedhjes dhe mandatin e angazhimit të tyre është larg prej standardeve të përfaqësimit demokratik. Prandaj, do të nxitet funksionimi i rregullt i organeve përfaqësuese të nxënësve në të gjitha nivelet, duke filluar nga këshillat e nxënësve nëpër klasa, e deri te Asambleja Komunale e Fëmijëve. Këto organe duhet të jenë gjithëpërfshirëse në kuptim të përfaqësimit gjinor, gjeografik, etnik, të aftësive, etj. Më tutje, do të zhvillohen kapacitetet e fëmijëve për pjesëmarrje demokratike në jetën shkollore dhe të komunitetit, përmes moduleve të trajnimit për udhëheqje e aktivizim

qytetar. Një aspekt qenësor është rregullimi i marrëdhënieve në mes vetë nxënësve. Për këtë arsye do të promovohet ndërmjetësimi në mes moshatarëve si qasje për të adresuar problemet, konfliktet, ngacmimet e dhunën në shkollë, në lagje dhe në të gjitha ambientet ku fëmijët mund të ndodhen. Do të identifikohen fëmijë që mund të angazhohen si ndërmjetësues dhe të trajnohen për aspekte të ndërmjetësimit në mes moshatarëve.

OBJEKTIVI 6: Bashkërendimi i veprimeve të të gjitha palëve përmes procesit të koordinimit, si dhe përmes monitorimit dhe raportimit të zbatimit të Planit

Ne duam që i gjithë procesi i zbatimit të planit të punës të refletojë qeverisjen e mirë dhe miqësore për fëmijë. Prandaj, është me shumë rëndësi që ky proces të jetë me pronësi të gjerë, ku të gjitha palët do të bashkërendojnë veprimet me qëllimin që të adresohen masat e definuara me planin e punës. Ndërsa, për të vlerësuar efikasitetin dhe siguruar cilësinë na nevojitet monitorim dhe hartimi i raporteve për zbatimin e aktiviteteve dhe gjendjen e fëmijëve të komunës.

6.1 Monitorimi dhe vlerësimi

I gjithë procesi i qeverisjes miqësore për fëmijë, i bashkërenduar përmes planit të punës ka nevojë t'i nënshtrohet procesit të monitorimit dhe vlerësimit të ndikimit që ka në fëmijë. Prandaj, fillimisht do të mbledhen të dhëna lidhur me të gjitha aspektet e qeverisjes, që do të shërbejë për monitorim e vlerësim të zbatimit të planit të punës. Pastaj, do të bëhet vlerësimi periodik i ndikimit të aspekteve të qeverisjes lokale dhe aspekteve të planit të punës për të drejtat e fëmijës. Raportet nga vlerësimi do të diskutohen në nivel të ekipit komunal dhe po ashtu përfshihen në politikat dhe praktikatat e qeverisjes lokale.

6.2 Koordinimi me palët relevante

Qasja e bashkëpunimit me të gjitha palët, është parim i punës së qeverisjes komunale në përpjekjen për një komunë mike për fëmijë. Prandaj, do të mbajmë komunikim dhe bashkëpunim të vazhdueshëm me palët e ndryshme si në nivelin lokal (me organizata joqeveritare, grupe joformale, bashkësi lokale, këshilla, etj.), ashtu edhe në nivelin rajonal e qendror (me institucionet qendrore/rajonale që ofrojnë shërbime në nivel komunal, por edhe me vetë qeverisjen qendrore). Kjo do të na ndihmojë që të sigurojmë politika të mira për fëmijët, si dhe të kërkojmë përkrahje shtesë nga niveli qendror për nevojat e fëmijëve të komunës.

6.3 Vlerësimi dhe raportimi

Plani i veprimit do t'i nënshtrohet vlerësimit periodik në baza gjashtëmuajshe, prej nga do të nxjerren raportet, të cilat do të shërbejnë për periudhat vijuese të zbatimit. Ndërsa në fund të periudhës së zbatimit të planit trevjeçar do të bëhet vlerësimi përfundimtar i zbatimit të këtij plani dhe do të hartohet raporti i cili do të shërbejë si burim për planifikimin e planit të ardhshëm disavjeçar.

PLANI I VEPRIMIT

0	Objektiva strategjike
0.0	Masa
	Veprimi
1	Ofrimi i shërbimeve cilësore gjithëpërfshirëse për fëmijët në komunë
1.1	Përmirësimi i qasjes në informata për llojet e shërbimeve sociale për fëmijë në Komunë
	Bëhet ekzaminimi/evidentimi i shërbimeve ndaj fëmijëve në Komunë.
	Zhvillohet katalogu digjital i llojeve të shërbimeve komunale dhe ofruesve të shërbimeve.
	Organizohet një fushatë informuese përmes institucioneve publike, medias lokale, ueb faqes së komunës dhe kanaleve tjera të komunikimit.
1.2	Ndarja e fondit për fëmijët në rrethana të jashtëzakonshme
	Identifikohen nevojat për shërbime emergjente.
	Krijohet një sistem për menaxhimin e financimit dhe shërbimeve emergjente.
	Kontraktohen operatorët ekonomikë për ofrimin e shërbimeve emergjente për fëmijët (si: mallëra, ushqim, transport, etj.).
1.	Zhvillimi i praktikave të prindërimit të mirë dhe disiplinimit pozitiv
	Përshtaten modulet/praktikat ekzistuese të prindërimit të mirë për nevoja të komunitetit.
	Krijohen kapacitetet njerëzore për ofrimin e moduleve të trajnimit (trajnim i trajnerëve), p.sh. psikologët në shkolla, edukatorët, profesionistët shëndetësorë, etj.
	Shpërndahen praktikat e prindërimit të mirë përmes trajnimeve/sesioneve informuese.
1.5	Krijimi i mundësive të barabarta për të gjithë fëmijët për ta regjistruar, vizuar dhe përfunduar shkollën
	Bashkëpunohet me zyrën e regjistrimit civil dhe merren informata për të gjithë fëmijëve të moshës shkollore të zonës.

Regjistrohen nxënësit duke respektuar rregulloren komunale.

Mirëmbahet baza e të dhënave me të dhëna për nxënësit sipas modelit SMIA-s.

Fuqizohen Ekipet për Parandalim dhe Reagim ndaj Braktisjes dhe Mosregjistrimit (EPRBM).

Bashkëpunohet ngushtë me organizatat që punojnë në fushën e gjithëpërfshirjes në arsim.

1.6 Ofrimi i shërbimeve profesionale nëpër shkolla

Trajnohen mësime dhënë për identifikimin e hershëm të fëmijëve në nevojë për shërbime profesionale pedagogjike dhe psikologjike.

Krijohet/funksionalizohet mekanizmi për referimin e fëmijëve në nevojë për shërbime profesionale.

Identifikohen nevojat për mësime dhënë mbështetës dhe asistentë për fëmijët me aftësi të kufizuara.

Punësohen mësime dhënë mbështetës dhe asistentë.

1.7 Inspektimi i cilësisë së hapësirave shkollore

Angazhohen ekipe profesionale për inspektim të gjendjes së shkollave (inspektim të vjetërsisë së objekteve, sanitarisë, hapësirave për lojë e rekreacion, pajisjeve shkollore, etj.).

Inspektohen objektet shkollore në baza vjetore dhe hartohen raporte.

Ndërmerren masa përmirësuese bazuar në raportet.

Promovohen standardet për shkollat mike për fëmijë.

1.8 Krijimi i mekanizmave brenda shkollave për mirëmbajtje të mjediseve shkollore

Promovohet mirëmbajtja e shkollës tek nxënësit dhe palët tjera.

Hartohet një udhëzues me praktika të mira të mirëmbajtjes së hapësirave shkollore.

Realizohen aktivitete kreative me bazë në shkollë për mirëmbajtje të mjediseve.

	Shpërblehen komunitetet më të vyeshme shkollore.
1.9	Promovimi shëndetësor, përmes informimit, komunikimit dhe edukimit
	Ndërmerret fushatë vetëdijesuese për shëndetin dhe të ushqyerit e foshnjave, fëmijëve dhe adoleshentëve.
	Ndarja e subvencioneve për organizatat të cilat punojnë në ofrimin e shërbimeve sociale.
	Organizohen ligjërata për edukimin shëndetësor dhe reprodutiv e oral për nxënësit e shkollave, përmes sistemit të ligjëratave të profesionistëve shëndetësorë.
	Organizohen ligjërata për parandalimin e abuzimit me substanca psikotrope.
1.10	Organizimi i vizitave multidisiplinare shëndetësore për fëmijët, në baza periodike
	Zhvillohen kapacitetet e profesionistëve shëndetësorë për kujdes shëndetësor ndaj nënës dhe fëmijës, për këshillim për të ushqyerit e foshnjave dhe fëmijëve të vegjël dhe për përkrahjen e zhvillimit në fëmijërinë e hershme.
	Organizohen vizita sistematike shëndetësore në shtëpi për nënat dhe fëmijët.
	Zbatohen praktikat efektive të kujdesit perinatal.
	Organizohet shërbimi i vizitave sistematike nëpër shtëpi, me komponentin e intervenimit shëndetësor edhe atij edukativ.
	Realizohen kontrollet sistematike shëndetësore nëpër shkolla të nivelit të mesëm të ulët.
1.11	Identifikimi i hershëm i fëmijëve me aftësi të kufizuar
	Përditësohet baza e të dhënave për fëmijët me aftësi të kufizuar.
	Promovohen shërbimet institucionale dhe të ofruesve të tjerë të shërbimeve për fëmijëve me thekst fëmijët me aftësi të kufizuar.
	Hartohet dhe përdoret dokumenti (formulari) për deklarimin e prindit për gjendjen shëndetësore të fëmijës, gjatë regjistrimit në shkollë.
	Fuqizohet Ekipi vlerësues pedagogjik në komunë.

Bëhen vlerësime të fëmijëve në nevojë dhe rekomandohen masat që duhet ndërmarrë shkolla (mësimdhënësit, menaxhmenti i shkollës, prindërit, profesionistët psikosocial në shkollë).

1.12 Ofrimi i shërbimeve të veçanta për kategoritë e fëmijëve në nevojë

Subvencionohen organizatat e licencuara që ofrojnë shërbime shumëdimensionale dhe rehabilitim të bazuar në komunitet, për fëmijët me aftësi të kufizuar.

Identifikohen nevojat dhe sigurohet qasja fizike e fëmijëve me aftësi të kufizuar në hapësira publike.

Ofrohen programe të mbështetjes shtesë për fëmijët nga grupet e cënueshme (komunitetet rom, ashkali dhe egjiptian, fëmijët në situatë rruge/lëmoshëkërkuesit, fëmijët e përfshirë në forma të rrezikshme të punës⁸, fëmijët me sjellje asociale, fëmijët prindërit e tyre që janë në proces divorci, fëmijët e trafikuar, etj.), të tilla si mësimi shtesë përmes qendrave mësimore, përfshirja në aktivitete rekreative të qendrave rinore, OJQ-ve dhe akterëve të tjerë relevantë, sesione këshillimi, etj.

Avancohet komunikimi ndërmjet palëve kryesore (Qendrës për Punë Sociale, Kujdesit Parësor Shëndetësor, Personelit Arsimor, Policisë, Gjykatës, Organizatave Joqeveritare, etj) për një referim dhe kujdes ndaj fëmijëve në nevojë.

2 Vetëdijësimi dhe avokimi për mbrojtjen e të drejtave të fëmijëve

2.1 Ngritja e kapaciteteve të politikëbërësve dhe zyrtarëve komunalë lidhur me të drejtat të fëmijëve

Ofrohen trajnimet për politikëbërësit dhe zyrtarët komunalë në fushën e të drejtave dhe mirëqenies së fëmijës.

2.2 Organizimi i fushatave vetëdijësuese për të rriturit dhe për fëmijët

Planifikohen dhe organizohen fushatat vetëdijësuese dhe shpërndahet material promovues për mbrojtjen e fëmijëve dhe të drejtat e tyre.

2.3 Mbështetja e Organizatave joqeveritare, Asamblesë Komunale të Fëmijëve, Këshillit të Nxënësve dhe institucioneve të pavarura në avokimin për të drejtat e fëmijës

⁸ Udhëzim Administrativ (Qrk) - Nr. 02/ 2024 Për Parandalimin Dhe Ndalimin E Formave Të Rrezikshme Të Punës Së Fëmijëve Në Kosovë <https://gzk.rks-gov.net/ActDocumentDetail.aspx?ActID=89068>

Përkrahet puna e organizatave joqeveritare, koalicionëve e rrjeteve që monitorojnë, promovojnë dhe mbrojnë të drejtat e fëmijëve.

Mundësohet dhe përkrahet puna e vetë strukturave organizative të fëmijëve dhe të rinjve.

2.4 Promovimi i të drejtave të fëmijës përmes medias

Ofrohen udhëzues dhe trajnime për zyren komunale për marrëdhënie me publikun, për sekretariatit e Ekipit dhe mediat e profesionistët e mediave të shkruara dhe elektronike.

Përkrahen mediat që të promovojnë të drejtat e fëmijëve dhe që të paraqesin gjendjen e fëmijëve në mënyrë transparente e reale.

2.5 Zbatimi i Politikës për Mbrojtjen e Fëmijës në të gjitha Institucionet parauniversitare

Harmonizohet politikat e Komunës në raport me Politikën për Mbrojtjen e Fëmijës në të gjitha Institucionet parauniversitare publike dhe private.

3 Sigurimi i hapësirave publike të sigurta dhe miqësore për fëmijët

3.1 Sigurimi i sistemit të trafikut që është i sigurt dhe miqësor për fëmijët

Hartohen dhe realizohen projekte për lirim të trotuareve dhe vendkalimeve për këmbësorë, vendosjen e shenjave të vendkalimeve, vendosjen e barrierave, dhe sigurimin e ndriçimit publik.

Realizohet një fushatë informimi me të gjithë pjesëmarrësit në trafik për sigurinë në trafik.

3.2 Eliminimi i rreziqeve dhe krijimi i mjedisit ekologjik

Promovohet një linjë komunikimi/raportimi për publikun për raportimin e rreziqeve si dhe merren masa për eliminimin e rreziqeve në afat sa më të shkurtër.

Merren masa për të parandaluar rreziqet përreth shkollës (personat e paautorizuar, shitja e artikujve të dëmshëm, etj.).

Menaxhohen/sistemohen qentë endacakë.

Rritet sipërfaqja e hapësirave të gjelbra e parqeve në qytet, si dhe pyjeve në pjesën rurale.

4 Zhvillimi i aktiviteteve argëtuese dhe edukative për fëmijë (sport, kulturë, edukim joformal, lojë dhe rekreacion)

4.1 Promovimi i sportit nëpër shkolla

Ngriten kapacitetet e përfaqësuesve të shkollave për promovimin e sportit shkollor.

Krijohen/zhvillohen klubet sportive shkollore.

Organizohen gara sportive mes shkollave me përfaqësim të ndjeshëm gjinor.

4.2 Funksionalizimi i klubeve sportive të kategorive të reja

Nxitet rekrutimi i fëmijëve djem e vajza nëpër klube sportive.

Mbështetet komunikimi në mes të klubeve, shkollave dhe prindërve.

Organizohen kampe për identifikimin e talenteve në sporte.

Ndërtimi i Pishinës GjysëmOlimpikë

4.3 Promovimi i artit, kulturës dhe teknologjisë

Nxitet themelimi/funksionimi i klubeve artistike e kulturore nëpër shkolla.

Organizohen aktivitete të përbashkëta të klubeve artistike e kulturore të shkollave dhe të OshC-të përfshi të artit e kulturës si teatro, ansamble të këngëve e valleve, klube letrare, etj.

Promovohen dhe ofrohen më shumë hapësira nëpër shkolla e gjetiu që fëmijët të zhvillojnë shkathtësitë teknologjike si: programim, kodim, ueb dizajn, etj.

4.4 Ofrimi i hapësirave joformale për rekreacion

Inspektohen parqet ekzistuese dhe identifikohen nevojat për hapësira shtesë për lojë.

Intervenohet në adaptimin e hapësirave ekzistuese për lojë dhe në ndërtimin e hapësirave të reja në përputhje me standardet e hapësirave të sigurta, mike dhe gjithëpërfshirëse për fëmijë.

Krijohen ekipet e përbashkëta komunitare për mirëmbajtjen e hapësirave rekreative.

4.5 Angazhimi vullnetar i fëmijëve në aktivitete në të mirë të komunitetit

Organizohen kampe të natyrës rekreative, edukative, mjedisore, etj. për fëmijët e shkollave dhe organizatave të fëmijëve.

Organizohen vizita e takime në institucione për mbrojtjen e të drejtave të njeriut/fëmijëve.

Angazhohen fëmijët dhe të rinjtë në aktivitete në përfitim të komunitetit (mbjellja e drunjëve, ofrimi i ndihmës së parë, evakuimi, siguria në trafik).

5 Sigurimi i pjesëmarrjes së fëmijëve në proceset vendimmarrëse për çështjet që lidhen me jetën e tyre

5.1 Përcaktimi dhe zbatimi i procedurave për përfshirjen e fëmijëve në proceset vendimmarrëse që ndërlidhen me jetën dhe interesin më të mirë të tyre

Hartohet një udhëzues praktik për procedurat e konsultimit me fëmijë që në fazat e hershme të proceseve vendimmarrëse që ndërlidhen me jetën dhe interesin më të mirë të tyre.

Monitorohet zbatimi i procedurave të konsultimit me fëmijë.

5.2 Fuqizimi i organeve përfaqësuese të fëmijëve

Nxitet funksionimi i rregullt dhe demokratik i organeve përfaqësuese të nxënësve në të gjitha nivelet.

Trajnohen përfaqësuesit/et e nxënësve për udhëheqje dhe aktivizim qytetar.

Promovohet ndërmjetësimi në mes moshatarëve si qasje për të adresuar problemet, konfliktet, ngacmimet e dhunën në shkollë.

Do të identifikohen fëmijë që mund të angazhohen si ndërmjetësues dhe të trajnohen për aspekte të ndërmjetësimit në mes moshatarëve.

6 Bashkërendimi i veprimeve të të gjitha palëve përmes procesit të koordinimit, si dhe përmes monitorimit dhe raportimit të zbatimit të Planit

6.1 Monitorimi dhe Vlerësimi

Monitorohet situata, mblidhen të dhëna dhe bëhet vlerësimi periodik i të gjitha aspekteve të qeverisjes, ndikimit të aspekteve të qeverisjes lokale dhe aspekteve të planit të punës për të drejtat e fëmijës.

Diskutohen raportet në nivel të ekipit komunal dhe po ashtu përfshihen në politikat dhe praktikatat të qeverisjes lokale.

6.2 Koordinimi me palët relevante

Realizohen takime në baza tre mujore për koordinim ndërsektorial me politikbërësit, vendimmarrësit dhe akterët e tjerë relevant.

6.3 Vlerësimi dhe raportimi

Bëhet vlerësimi periodik (çdo 6 muaj) i zbatimit të planit të punës dhe hartohet raporti për MAPL dhe ZQM.

Bëhet vlerësimi përfundimtar i zbatimit të planit të punës dhe hartohet raporti përfundimtar.

SHTOJCA: PLANI I DETAJUAR I VEPRIMIT

Plani i detajuar i veprimit (me bartësit, shtrirjen kohore, nevojat buxhetore dhe burimet e financimit) është dhënë si shtojcë në një dokument Exceli

Ky Plan i Punës hyn në fuqi (15) pesëmbëdhjetë ditë pas regjistrimit në Zyrën e protokollit të MAPL-së dhe shtatë (7) ditë pas publikimit në web faqen e Komunës.

Me dt.27.11.2025

Kryesuesja e Kuvendit Komunal

Vlora Mjekiqi Kabashi

